

تعلیم و تربیت دینی کودک

مجید فرضی

¹ دانش آموخته کارشناسی علوم تربیتی پردیس شهید بهشتی، زنجان، ایران

Majidfarzi8558@yahoo.com

چکیده:

تعلیم و تربیت دینی فرایندی است که ادمی را برای نحوه خاصی از حیات مهیا می سازد. این نحوه زندگی بر مبنای اصول، قواعد و راهبردهای از پیش تعیین شده شکل می گیرد که از طریق عقاید و شریعت به ادمی عرضه شده است. تعلیم و تربیت دینی کودکان اهمیت خاصی در نظام آموزشی و تربیتی اسلام دارد. پرورش دینی از حقوق کودکان و از وظایف و مسئولیت های خطیر پدر و مادر در ارتباط با فرزندان است. پدران و مادران باید بکوشند این وظیفه بزرگ را انجام دهند. تربیت دینی به معنای آموزش و پرورش دینی است که می تواند نقش مهمی را در توسعه یک جامعه دینی و اسلامی ایفا کند. بی شک هر تحقیق و پژوهش شامل اهداف خاصی می باشد که در راستای نیل به اهداف خاصی، چنین پژوهشی انجام گرفته است. هدف از تحقیق بررسی، تبیین و مطالعه تعلیم و تربیت دینی کودک می باشد که باروش اسنادی شامل کتاب ها و مجلات منتشر شده، سایت های علمی معتبر، احادیث نبوی در امر تربیت و قران کریم تدوین شده است. نتایج و تحقیق یافته ها حاکی از آن است که خانواده نقش اصلی را در تربیت کودک در جامعه مذهبی و دینی و تعمیق ارمان های دینی ایفا می کنند. براین اساس پیشنهاد می شود که خانواده ها و سپس مربیان با الهام از فرهنگ دینی اسلام و آموزه های آن به تربیت صحیح فرزندان بپردازند و این جزء از طریق عمل صالح و پرهیز از عوامل غفلتزا میسر نخواهد شد.

کلید واژه: تربیت دینی، تعلیم دینی، جامعه دینی و اسلامی، نقش والدین.

مقدمه

انسان دنیای امروز به لحاظ پیچیدگی های زندگی و وسعت و سرعت تغییرات، باچالش های فراوان روبه روست و با گذشت زمان این چالش ها روبه فزونی است. هریک از این بحران ها، مشکلاتی را بر چگونگی زندگی افراد و رفتار های اجتماعی و فردی آن ها تحمیل می کند. یکی از عناصر تشکیل دهنده نظام تربیتی، عنصر اصل است که در کنار دیگر عوامل از قبیل مینا، روش و هدف، چهارچوب کلی در هر نظام تربیتی تردید ناپذیر است. ((گاه مقصود از اصل، بیخ، بن و ریشه است. برای بحث درباره هر امری باید به ریشه و اساس واقعی آن توجه کرد. (باقری، ۱۳۸۰، ص ۶۸)) این ضرورت در حوزه تربیت دینی ملموس تر است، زیرا بیشتر بر محور ارایه غالب ها و چهارچوب های کلی استوار است آنچه در تربیت دینی نقش محوری ایفا می کند، دریافت روح حاکم بر روش هاست که از طریق یک نگرش دینی به انسان و اهداف وجودی او قابل پردازش و دسترسی است. حفظ دین به عنوان زیربنای اعتقادی جامعه و تداوم فرهنگ دینی، مستلزم توجه به کیفیت تربیت است، چراکه تربیت واقعی و همه جانبه انسان وقتی حاصل می گردد که ادمی مطابق دستورهای دینی در زندگی رفتار کند. نهاد خانواده به عنوان اولین کانونی که کودکان در آن پرورش می یابند، نقش اساسی در تربیت دینی دارد. با این وجود فطرت و ساختار وجودی انسان در هر شرایطی به صورت یکسان عمل نمی کند و ممکن است عوامل نامساعد بیرونی و محیط ناسالم زندگی مانع از شکوفایی و بروز نقش صحیح آن گردد. (اعرافی و همکاران، ۱۳۷۶) براین اساس لازم است به این جنبه از وجود ادمی توجه ویژه ای مبذول گردد تا حس دینی اش شکوفا گردد.